

FONDACIJA CURE

VIJESTI

Prvo izdanje
Januar – Mart 2025.

Dragi prijatelji/ce, saradnici/e i podržavatelji/ce,

Pozivamo vas da pročitate pregled naših aktivnosti i postignuća ostvarenih u prva tri mjeseca 2025. godine. Ponosne smo na svoj doprinos zajednici i kontinuirano zalaganje za prava žena u Bosni i Hercegovini.

U ovom izdanju predstavljamo ključne projekte, najvažnije događaje iz prethodnog perioda, kao i provedene aktivnosti.

Hvala vam što ste dio naše priče. Vaša podrška je temelj našeg uspjeha – zajedno nastavljamo graditi pravednije i ravnopravnije društvo.

Tim Fondacije CURE

Aktuelni strateški plan za period 2024–2026

U svjetlu promjena u društvenoj klimi u kojoj djeluju organizacije civilnog društva, naročito one koje se bave ljudskim pravima i slobodama, Fondacija CURE je krajem januara 2025. godine održala strateški sastanak s ciljem mapiranja tema koje su u posljednjih šest mjeseci postale posebno značajne od trenutka usvajanja aktuelnog Strateškog plana.

U drugoj polovini 2024. godine, Bosna i Hercegovina je svjedočila porastu antirodnog djelovanja, koje je kulminiralo krajem januara 2025. godine. U tom kontekstu, Fondacija CURE nastavlja da mobiliše i artikuliše snažan feministički odgovor na rastuću represiju, štiteći ravnopravnost koja postaje sve manje dostupna velikom broju ljudi – posebno djevojkama, ženama i osobama različitih seksualnih i rodnih identiteta.

U vremenu kada se već stečena i zakonski zagarantovana prava i slobode sve češće dovode u pitanje i ukidaju, Fondacija CURE ostaje posvećena pružanju otpora politikama i praksama koje nastoje društvo vratiti unazad i ugroziti dostignuti nivo demokratskih vrijednosti.

Nepokolebljivo se borimo za zaštitu od diskriminacije po bilo kojem ličnom svojstvu i za punu ravnopravnost u svim oblastima javnog i privatnog života – uključujući pravo na obrazovanje, jednaku platu za jednak rad, zdravstvenu zaštitu, seksualno i reproduktivno zdravlje, te život bez nasilja u bilo kojem obliku.

Ove godine obilježavamo 20 godina rada, aktivizma i zajedničkog djelovanja! Tim povodom, u jednom od narednih brojeva newslettera predstavimo najvažnija postignuća koja su obilježila naš dosadašnji put.

U skladu sa Strateškim planom, tokom 2025. godine planiramo realizirati niz aktivnosti i projekata koji će doprinijeti ostvarivanju naših strateških ciljeva.

PROJEKTI

Feministička perspektiva brige o sebi i zajednici koja te okružuje

O Projektu

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine, Fondacija CURE implementira projekat „Feministička perspektiva brige o sebi i zajednici koja te okružuje“, uz podršku Women’s World Day of Prayer (WWDP) – German Committee. Projekat je usmjeren na osnaživanje žena u procesima izgradnje društva u Bosni i Hercegovini, mirovnim inicijativama, unaprjeđenju kvaliteta života te uspostavljanju pravednijih i rodno ravnopravnijih odnosa u porodici i društvu. Poseban fokus stavljen je na obilježavanje 30. godišnjice potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma i 25. godišnjice Agende „Žene, mir i sigurnost“, s naglaskom na implementaciju Rezolucije 1325 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija. Kroz projektne aktivnosti **promoviše se aktivno uključivanje žena u prevenciju i**

rješavanje sukoba, izgradnju mira i diskusije o tranzicionoj pravdi, pri čemu se posebno naglašava važnost brige o sebi kao političkog i društvenog aspekta ženskog osnaživanja.

Projekat je usmjeren na žene i djevojke, aktivistkinje za ljudska prava, članice ženskih organizacija i mreža, stručnjakinje za prevenciju trauma i brigu o sebi, akademsku zajednicu, kao i širu javnost. Cilj je jačanje kapaciteta žena za donošenje odluka, promovisanje rodne ravnopravnosti u mirovnim procesima i unaprjeđenje zaštite prava žena i djevojčica u skladu s ciljevima održivog razvoja i međunarodnim obavezama.

Ustikolina, 8. februar 2025. – Promocija publikacije i razgovor s članicama Udruženja žena Ustikolina

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

U prva tri mjeseca 2025. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

Dana 8. februara 2025. godine u Ustikolini, u saradnji s Udruženjem žena Ustikolina, organizovana je **promocija publikacije „Feminističko putovanje kroz vrijeme u BiH“**. Na promociji je prisustvovalo 18 žena iz lokalne zajednice. U sigurnom prostoru otvoreno su razmijenjena iskustva o svakodnevnim izazovima i doprinosima koje žene daju svojim zajednicama. Životna svjedočanstva učesnica istaknula su važnost međusobne podrške, solidarnosti i generacijskog prenosa znanja i iskustva.

Dana 7. marta 2025. godine, na **Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, održana je panel diskusija** povodom Međunarodnog dana žena. Tema panela bila je „Pekinška deklaracija – 30 godina poslije“. **Predstavnica Fondacije CURE** govorila je o ličnim refleksijama na aktivistički angažman tokom posljednjih trideset godina, s posebnim naglaskom na ženski mirovni aktivizam.

Dana 14. marta 2025. godine, u okviru susreta sa predstavnicima/ama **Međunarodne unije socijalističke omladine (IUSY)**, koji su okupili učesnike/ce iz Vijeća Europe, Azije-Pacifika, Bliskog istoka, Amerike i Afrike, predstavljen je rad Fondacije CURE i distribuirano je 14 primjeraka publikacije „Feminističko putovanje kroz vrijeme“. Razgovarano je o značaju dokumentovanja feminističkih historija i ulozi mladih u globalnim mirovnim inicijativama.

U vremenu kada su prava žena sve više ugrožena, Fondacija CURE ostaje dosljedna borbi za ravnopravnost, solidarnost i društvo zasnovano na pravdi. Nastavljamo pružati otpor regresivnim procesima i istovremeno graditi zajednice koje njeguju brigu, poštovanje i međusobnu podršku.

Ustikolina, 8. februar 2025. – Promocija publikacije i razgovor s članicama Udruženja žena Ustikolina

Jačanje otpornosti protiv antirodnih pokreta u Bosni i Hercegovini

O Projektu

Od 1. aprila 2024. do 31. marta 2025. godine, Fondacija CURE je, uz podršku Fondacije Kvinna till Kvinna i UK International Development, provodila projekat usmjeren na jačanje otpornosti lokalnih zajednica i organizacija civilnog društva protiv sve prisutnijih antirodnih narativa i politika u Bosni i Hercegovini. Fokus projekta bio je na edukaciji, osnaživanju i umrežavanju aktivistkinja i aktivista iz svih dijelova zemlje s ciljem pružanja snažnog, informisanog i održivog odgovora na rastuće prijetnje ljudskim

pravima i slobodama. Kroz javne kampanje, panele, radionice i publikacije, projekat je nastojao doprinijeti jačanju otpornosti kroz izgradnju kapaciteta šire zajednice, a posebno braniteljica ljudskih prava, za efikasan otpor regresivnim ideologijama i štetnim društvenim politikama, te osnaživanju vrijednosti rodne ravnopravnosti.

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

Povodom 8. marta – Međunarodnog dana žena – provedena je javna kampanja pod snažnom porukom „NEMA NAZAD“, kojom smo ukazale na kontinuiranu potrebu za borbom žena za ravnopravnost u političkom, ekonomskom i društvenom životu. Poruke kampanje bile su vidljive putem bilborda u Sarajevu, Istočnom Sarajevu i Banjaluci, ali i putem digitalnih platformi i društvenih mreža.

Objavljena je publikacija „Vodič kroz otpor antirodnim politikama: pregled stanja i preporuke“, koja sadrži sedam autorskih

tekstova, uz uvod i preporuke urednice. Ovaj vodič pruža konkretne alate i savjete za djelovanje protiv antirodnih politika, i namijenjen je prvenstveno braniteljicama i braniteljima ljudskih prava, ali i široj javnosti. Publikacija je dostupna na bosanskom i engleskom jeziku, kako u štampanom formatu, tako i kao besplatni PDF na web stranici Fondacije CURE.

Kroz ovaj projekat Fondacija CURE ostaje snažan akter u pružanju feminističkog odgovora na izazove savremenog društva, čuvajući prostor slobode, jednakosti i solidarnosti.

nema
nazad

**Vodič kroz
otpor antirodnim
politikama**

Pregled stanja i preporuke

Odgovor zajednice na rodno zasnovano nasilje

O Projektu

Podržan od EuroCentralAsian Lesbian* Community i Evropske unije, projekat „Odgovor zajednice na rodno zasnovano nasilje“ implementira se u periodu od 23. septembra 2024. do 22. septembra 2025. godine. Cilj projekta jeste osnažiti odgovor zajednice na rodno zasnovano nasilje kroz izgradnju kapaciteta LGBTIQ+ žena i nebinarnih osoba u Bosni i Hercegovini. Kroz jačanje njihovih znanja i vještina, projekat nastoji omogućiti efikasno pružanje informacija, zaštite i podrške osobama

koje su preživjele nasilje i odluče da to nasilje prijave. Fokus je na osnaživanju zajednice iznutra – kroz edukaciju i podršku – kako bi se odgovor na rodno zasnovano nasilje učinio inkluzivnijim, pristupačnijim i sigurnijim za sve pripadnice i pripadnike LGBTIQ+ zajednice, kao i za nebinarne osobe.

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

U okviru programskih aktivnosti realizovanih tokom prva tri mjeseca 2025. godine, započet je proces uspostavljanja specijalizovane grupe LGBTIQ+ žena i nebinarnih osoba – aktivistica koje će djelovati kao pomagačice* u zajednici. Njihova uloga je da, kao osobe od povjerenja, osiguraju direktnu pomoć i podršku članicama i članovima LGBTIQ+ zajednice i nebinarnim osobama u Bosni i Hercegovini prilikom pristupa institucionalnim mehanizmima zaštite od nasilja. Ove aktivnosti se temelje na zakonskim okvirima o zaštiti od nasilja u porodici i inspirisane su modelom **Mreže pomagačica 4P**, koji je uspostavio Centar ženskih prava iz Zenice, s dodatnim fokusom na potrebe i prava LGBTIQ+ žena i nebinarnih osoba.

Tokom prvog od ukupno dva planirana intenzivna treninga, nove pomagačice* stekle su ključna znanja o tome kako pružiti emocionalnu, informativnu i proceduralnu podršku osobama koje su preživjele rodno zasnovano nasilje. Edukacija je osmišljena tako da odgovori na specifične izazove s kojima se susreću pripadnice i pripadnici LGBTIQ+ zajednice i nebinarne osobe, i bazira se na principima znanja, povjerenja, sigurnosti i ravnopravnosti.

Propitkivanje fragmentacije feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini

O Projektu

Podržan od Fondacije Kvinna till Kvinna, projekat „Propitkivanje fragmentacije feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini“ implementira se u periodu od 1. januara do 30. septembra 2025. godine. Projekat otvara prostor za dijalog o različitim identitetima i perspektivama unutar ženskog i feminističkog pokreta u Bosni i Hercegovini, s ciljem definisanja zajedničkih vrijednosti koje povezuju akterke i aktere borbe za ženska prava. Kroz seriju razgovora sa feminističkim aktivistkinjama i predstavnicama pokreta, istražuju se i analiziraju teme koje izazivaju podjele, ali i one koje podstiču međusobno razumijevanje i solidarnost – s ciljem pretvaranja razlika u snagu.

Poseban fokus stavlja se na jačanje zajedničkog djelovanja organizacija civilnog društva, posebno kroz koordinisanu kampanju povodom 8. marta – Međunarodnog dana žena, te na proširenje djelovanja u oblasti ekonomskog osnaživanja žena u saradnji s ekspertima i ekspeticama. Projekat dodatno naglašava važnost očuvanja ženske istorije i kulturne baštine kroz pristup „herstory keepers“, čime se podstiče transgeneracijski prenos znanja i suprotstavljanje jačanju antirodnih narativa. Kroz ovu inicijativu, cilj je izgraditi snažan, povezan i otporan feministički pokret spreman da odgovori na izazove savremenog društva.

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

Fokus prvog kvartala projekta bio je na pripremama za obilježavanje Međunarodnog dana žena – 8. marta 2025. godine. Tim Fondacije CURE aktivno je učestvovao u radu neformalnog organizacionog odbora Osmomartovskog marša u Sarajevu, doprinosivši kroz angažman u različitim tematskim grupama i nizom medijskih nastupa koji su pratili aktivnosti vezane za marš. Pored toga, Fondacija CURE je osigurala prisustvo braniteljica ženskih prava iz drugih gradova širom BiH, te finansijski podržala tehničku organizaciju

samog događaja. Kao suorganizatorice, učesnice marša, ali i redarke na ulicama Sarajeva, članice Tima Fondacije CURE još jednom su pokazale svoju predanost očuvanju Osmomartovskog marša kao jednog od najvažnijih datuma u borbi za ženska prava – kako u Bosni i Hercegovini, tako i globalno.

Ženska mreža BiH

O Projektu

Projekat „Jačanje kapaciteta Ženske mreže BiH“, koji se realizuje uz podršku Trag fondacije, traje od 1. jula 2024. do 30. juna 2027. godine. Cilj projekta je **osnažiti kapacitete braniteljica ženskih prava iz Bosne i Hercegovine** kako bi postale nezamjenjive učesnice u svim pregovorima i procesima koji se tiču kvaliteta života žena u našoj zemlji.

Kroz niz strateških aktivnosti, projekat će osigurati **tehničku i edukativnu podršku ženskim organizacijama i aktivistkinjama** s ciljem sticanja novih znanja i formulisanja stavova o ključnim međunarodnim pitanjima koja direktno utiču na svakodnevni život žena u lokalnim zajednicama. Poseban fokus biće stavljen na uspostavljanje

novih kanala komunikacije s međunarodnim braniteljicama ženskih prava, širenje mreže na regionalnom i globalnom nivou, te aktivno učešće u kreiranju planova i programa koji imaju dugoročni uticaj na ravnopravnost i socijalnu pravdu.

Jedan od strateških ciljeva projekta jeste **obezbijediti i unaprijediti fizički i digitalni prostor za djelovanje članica Ženske mreže BiH**, kako bi se ojačala javna vidljivost i omogućilo snažnije artikulisanje feminističke perspektive o pitanjima koja se tiču žena i djevojaka u Bosni i Hercegovini.

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

Tokom februara 2025. godine, objavljen je **interni poziv** za organizacije članice Ženske mreže BiH u okviru obilježavanja Međunarodnog dana žena – 8. marta. Koordinacioni odbor Ženske mreže BiH odobrio je i dodijelio šest malih grantova u iznosu od po 500 KM za realizaciju lokalnih aktivnosti s ciljem osnaživanja ženskih prava i vidljivosti feminističkih inicijativa.

Također, jedna od članica Koordinacionog odbora Ženske mreže BiH prisustvovala je

radno-konsultativnom sastanku koji je organizovala Agencija za ravnopravnost spolova BiH / Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH s predstavnicima i predstavnicama nevladinih organizacija, što je dodatno doprinijelo **jačanju dijaloga između civilnog društva i institucija**, s posebnim naglaskom na ulogu i doprinos Ženske mreže BiH u ovom procesu.

Žene u politici

O Projektu

Projekat „Žene u politici“, koji Fondacija CURE iz Sarajeva implementira u partnerstvu s Udruženjem Budućnost Modriča, uz podršku IAMANEH Švicarska i finansijsku podršku Vlade Švicarske, provodi se u periodu od 1. juna 2024. do 31. maja 2025. godine. Usmjeren je na povećanje učešća i zastupljenosti žena u političkom životu Bosne i Hercegovine, s fokusom na opštine Gračanica, Lukavac, Tuzla, Šamac, Modriča,

Vukosavlje i Doboje. Projekat je već u prethodnom periodu doprinio većoj političkoj zastupljenosti žena u gotovo svim ciljnim opštinama, jačajući njihovu vidljivost, međusobnu saradnju i podršku unutar i između političkih stranaka.

Implementirane aktivnosti (januar – mart 2025.)

U prva tri mjeseca 2025. godine, projektni tim je bio fokusiran na pripreme za konferenciju, koja će okupiti političke akterke, predstavnice/ce institucija i civilnog društva radi diskusije o položaju žena u izbornim procesima, zakonodavnom okviru, medijskom predstavljanju i mogućnostima za unapređenje rodne ravnopravnosti u političkom odlučivanju.

Također, snimljena je podcast serija „Žene u politici“ sa pet epizoda u kojima gosti i gošće iz različitih sredina govore o svojim iskustvima, izazovima i doprinosima političkom životu BiH.

Uz to, intenzivno se rade pripreme za nastavak projektnih aktivnosti, uključujući mentorstvo, zagovaračke inicijative i jačanje mreža politički aktivnih žena s ciljem unapređenja njihove pozicije uoči lokalnih izbora 2026. godine.

Institucionalna podrška radu Fondacije CURE

Kroz institucionalnu podršku koju nam pružaju **The Sigrid Rausing Trust i Trag fondacija**, Fondacija CURE nastavlja raditi na osnaživanju ženskih prava i izgradnji sigurnijeg i pravednijeg društva za sve žene i djevojke u Bosni i Hercegovini. U skladu s našom misijom i vizijom, fokus u narednom periodu biće na **unaprjeđenju zakonodavstva, edukaciji, mirovnom aktivizmu, političkom osnaživanju žena i izgradnji održive feminističke infrastrukture.**

U 2025. godini planiramo pojačati zagovaračke aktivnosti usmjerene na provođenje postojećih zakona i donošenje novih koji će osigurati sveobuhvatniju pravnu zaštitu i podršku žrtvama rodno zasnovanog nasilja – s posebnim naglaskom na **femicid**, čiji broj u BiH zabrinjavajuće raste. Od početka 2024. do 7. jula zabilježeno je sedam slučajeva femicida, što nas dodatno motiviše na brzo i odlučno djelovanje.

U cilju promjene društvenih normi i ponašanja koji doprinose nasilju nad ženama, planiramo realizaciju edukativnih programa i javnih

kampanja kroz koje ćemo **promovisati holističku sigurnost, brigu o sebi i međusobnu podršku.** Edukacija će uključivati i radionice integrisane sigurnosti koje će posebno biti usmjerene na mentalno i fizičko zdravlje žena.

Kroz organizaciju radionica, javnih dijaloga i lokalnih angažmana, promovisat ćemo ženski doprinos mirovnim inicijativama i transgeneracijsko dijeljenje znanja. Poseban fokus biće stavljen na političku participaciju žena i njihovo osnaživanje za aktivno djelovanje u društvu.

U cilju jačanja saradnje i zajedničkog djelovanja feminističkih aktera, planiramo organizaciju regionalne studijske posjete, koja će omogućiti razmjenu iskustava i zajedničko planiranje zagovaračkih aktivnosti među organizacijama i aktivistkinjama iz cijelog regiona.

Također, u okviru institucionalne podrške realizovane su i planirane dvije ključne aktivnosti u javnom prostoru:

Osmomartovski marš – ove godine uspješno smo organizovale Osmomartovski marš u Sarajevu, okupljajući žene iz svih krajeva Bosne i Hercegovine. Marš je realizovan u saradnji s organizacionim odborom koji su činile predstavnice različitih organizacija civilnog društva. Zajedno smo još jednom pokazale snagu ženskog otpora, solidarnosti i odlučnosti da ne odstupamo od borbe za prava žena.

PitchWise festival ženske umjetnosti i aktivizma – u toku su intenzivne pripreme za realizaciju jubilarnog 20. PitchWise festivala, koji će se održati u septembru 2025. godine. Festival obilježava dvije decenije posvećenosti jačanju feminističkog pokreta, kreiranju sigurnih prostora za umjetnost, otpor i promjenu, te povezivanju aktivistkinja i umjetnica iz cijelog svijeta.

Kroz ove aktivnosti nastavljamo graditi društvo u kojem je feministički glas snažan, prisutan i nezaobilazan.

PARTNERSTVA

Inicijativa Građanke za ustavne promjene

Fondacija CURE, zajedno sa Helsinškim parlamentom građana Banja Luka, provodi projekat „Građanke za ustavne promjene V“, koji se realizuje u periodu od 1. februara do 30. septembra 2025. godine. Inicijativa je pokrenuta još 2013. godine s ciljem zagovaranja Ustava Bosne i Hercegovine koji će osigurati veću zaštitu ljudskih prava i sloboda – s naglaskom na rodnu perspektivu.

U okviru projekta okupljaju se aktivistkinje i aktivisti, kao i organizacije civilnog društva iz različitih dijelova BiH, koje zajednički rade na osnaživanju demokratskih procesa i uvođenju rodno osjetljivog jezika u ustavni okvir. Kroz javne aktivnosti, inicijativa potiče građane i građanke da koriste svoje znanje, iskustvo i energiju kako

bi doprinijeli ostvarenju ustavnih promjena koje odražavaju principe jednakosti i nediskriminacije.

Jedan od ključnih koraka u tekućem ciklusu projekta je podnošenje žalbe Instituciji ombudsmana za ljudska prava BiH zbog nepostojanja rodno osjetljivog jezika i izostanka rodne dimenzije u Ustavu BiH. Ovim činom, inicijativa šalje jasnu poruku o potrebi za pravednijim i inkluzivnijim društvom koje uvažava prava svih svojih građanki i građana.

Pozivamo sve zainteresovane da podrže ovu inicijativu i svojim angažmanom doprinesu dugoročnim promjenama koje vode ka istinskoj ravnopravnosti u Bosni i Hercegovini.

Pokret za rodnu pravednost u zemljama Zapadnog Balkana

Fondacija CURE implementira projekat „Pokret za rodnu pravednost u zemljama Zapadnog Balkana“, uz podršku Global Fund for Women, u okviru njihove inicijative za rodnu pravednost. Inicijativa je usmjerena na jačanje pokreta za prava žena putem fleksibilnog finansiranja i dostupnosti resursa, s ciljem ostvarivanja snažnog uticaja i dugoročnih društvenih promjena.

Global Fund for Women je uspostavio saradnju s feminističkim pokretima u zemljama Zapadnog Balkana kako bi ih podržao u suočavanju sa sve prisutnijim antirodnom narativima i praksama. Kroz ovu saradnju, Fondacija CURE doprinosi identifikovanju i adresiranju ključnih izazova s kojima se feminističke inicijative susreću, te osnažuje lokalne napore usmjerene ka zaštiti ljudskih prava i izgradnji pravednijeg i ravnopravnijeg društva.

Aktivnosti i angažman u proteklom periodu

Osmomartovski marš 2025: Hoću da živim od svog rada!

I ove godine, 8. mart smo obilježile na ulici – marširajući za prava žena i glasno zahtijevajući dostojanstven rad za sve! U Sarajevu smo, zajedno s neformalnom grupom aktivistkinja i aktivista, organizovale protestni marš pod sloganom „Hoću da živim od svog rada“.

Ovogodišnji Osmomartovski marš bio je posvećen ženama radnicama i njihovim uskraćenim pravima. Okupljanje je započelo ispred Doma sindikata, odakle smo krenule u protestnu šetnju do Historijskog muzeja, noseći transparente s jasnim porukama koje oslikavaju stvarnost žena u radnom okruženju: „Ovako lijepa, a na minimalcu“, „Ženi je mjesto u revoluciji“, „Plata umjesto karanfila“, „Na mom poslu seksizam uvijek dolazi na vrijeme“...

Marširale smo za **dostojanstven rad, sigurnost na radnom mjestu i jednake plate**. Iskazale smo solidarnost sa ženama koje rade prekovremeno bez naknade, koje su potplaćene, suočene sa

seksualnim uznemiravanjem ili diskriminacijom na poslu. Posebno smo podsjetile na one koje zbog trudnoće gube posao ili su prisiljene birati između karijere i porodice.

Borba za radna prava žena je kontinuirana i historijska – i od nje nećemo odustati!

U saradnji s novinarkama, aktivistkinjama i podržavateljima/icama kolektiva Osmomartovskog marša, objavile smo seriju članaka posvećenih ženama radnicama. Tekstovi su dostupni na našoj web stranici www.fondacijacure.org u rubrici **8 MART**.

Za više informacija o radu kolektiva i aktivnostima, zapratite nas na društvenim mrežama: Instagram i Facebook – @8.martbh.

Zajedno gradimo otpor i društvo u kojem svaka žena može dostojanstveno živjeti od svog rada!

Osmomartovski marš u Sarajevu

Predstavnice tima Fondacije CURE posjetile austrijski Parlament!

U okviru studijske posjete Austriji, koja je realizovana od 24. do 28. marta 2025. godine, predstavnice Fondacije CURE imale su priliku prisustvovati sjednici austrijskog Parlamenta i razgovarati s Andreasom Minnichem, zastupnikom u Parlamentu Republike Austrije. Ova posjeta bila je dragocjena prilika za direktno upoznavanje s radom zakonodavnog tijela i procesima demokratskog odlučivanja u Austriji.

Tokom boravka u Beču, susrele smo se i s dr. Edmom Ajanović, s kojom smo razgovarale o predstojećem PitchWise festivalu ženske umjetnosti i aktivizma. Već sada vam najavljujemo jedan izuzetno zanimljiv panel koji pripremamo zajedno!

Također, ostvarile smo susret s predstavnicima festivala **WienWoche**, kao i s našim dragim prijateljicama i saradnicama – Zoe Gudović, Jelenom Micić i Natašom Mackuljak. WienWoche je festival koji na inovativan način povezuje umjetnost i aktivizam, a razgovarale smo o mogućnostima buduće saradnje i zajedničkog djelovanja.

Ova posjeta bila je izuzetno inspirativna za Fondaciju CURE jer nam je omogućila dodatno umrežavanje, jačanje međunarodnih feminističkih veza i daljnji razvoj saradnje na raskršću umjetnosti, politike i aktivizma.

Predstavnice Fondacije CURE u posjeti austrijskom Parlamentu

Posjeta Mozn Hassan – Egipatska feministkinja u Sarajevu

6. marta 2025. godine u Sarajevu, Fondacija CURE imala je čast ugostiti **Mozn Hassan**, istaknutu egipatsku feministkinju i osnivačicu organizacije **Nazra for Feminist Studies**. Ova organizacija decenijama dokumentuje kršenja ljudskih prava i aktivno zagovara prava žena u Egiptu.

Mozn Hassan je poznata po svom angažmanu tokom egipatske revolucije 2011. godine, kada je pružala podršku ženama koje su bile žrtve seksualnog nasilja. Njen neumorni rad na dokumentiranju nasilja i zalaganju za pravdu doprinio je izmjenama egipatskog ustava i zakonodavstva o seksualnim zločinima.

Za svoj doprinos borbi za ljudska prava, Mozn Hassan je dobitnica prestižnih međunarodnih priznanja, uključujući **Charlotte Bunch Human Rights Award (2013)** i **Right Livelihood Award (2016)**, poznatu i kao “alternativna Nobelova nagrada za mir”.

Nažalost, zbog optužbi povezanih s egipatskim zakonom o stranom finansiranju, Mozn se trenutno nalazi **pod zabranom putovanja i blokadom lične imovine**, što predstavlja dio šireg pritiska na civilno društvo u Egiptu.

Njena posjeta Sarajevu bila je prilika za razmjenu iskustava i izražavanje solidarnosti s feminističkim pokretima u regiji, ali i podsjetnik na izazove s kojima se žene aktivistkinje suočavaju širom svijeta.

Posjeta Mozn Hassan

Performans „Želim živjeti“ – 12. mart 2025.

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana žena, 12. marta 2025. godine izveden je performans „Želim živjeti“, umjetničko-društveni izraz koji donosi snažne poruke o snovima, snazi i potencijalima žena izbjeglica. Ovaj projekat inspirisan je njihovim životnim pričama i teži da, kroz predstavljanje trauma koje su preživjele, istakne njihove kvalitete, talente i želje, podsjećajući nas da su one ravnopravne članice naših zajednica.

Performans ima za cilj razbijanje predrasuda koje proizlaze iz neznanja i društvene nezainteresovanosti. Žene izbjeglice se nerijetko doživljavaju kao prijetnja, umjesto kao prilika za upoznavanje različitosti i građenje solidarnijih odnosa. Umjesto sažaljenja, ovaj performans poziva na razumijevanje, poštovanje i pružanje prilika za razmjenu iskustava, znanja i vještina.

Koncept performansa temelji se na saradnji između profesionalnih umjetnika/ca i žena izbjeglica. Kroz zajednički kreativni proces

omogućeno je aktivno sudjelovanje žena izbjeglica, čime se kreira prostor za njihovu vidljivost, ravnopravno učešće u društvenom životu i direktnu komunikaciju s publikom.

Performans „Želim živjeti“ dio je šireg niza aktivnosti usmjerenih na podizanje svijesti o rodno zasnovanom nasilju. Realizovan je u okviru projekta „*Psihosocijalna podrška i pomoć u individualnoj zaštiti priznatim izbjeglicama, tražiteljima azila i populaciji sličnoj izbjegličkoj u BiH*“, koji provodi Fondacija Bosanskohercegovačka inicijativa žena u saradnji s UNHCR-om.

Učešće predstavnica Fondacije CURE na događajima i konferencijama (januar – mart 2025.)

U prvom kvartalu 2025. godine, predstavnice Fondacije CURE aktivno su učestvovala na brojnim značajnim lokalnim, regionalnim i međunarodnim događajima, konferencijama, panelima i radionicama koje se bave ljudskim pravima, rodnom ravnopravnošću, obrazovanjem i aktivizmom. Njihovo prisustvo doprinijelo je jačanju feminističkog diskursa, vidljivosti problema s kojima se suočavaju žene i marginalizovane zajednice, te osnaživanju saradnje s drugim akterima civilnog društva.

U nastavku izdvajamo neke od ključnih događaja:

- 30. i 31. januar – učešće na online konferencijama „Izgradnja sigurne zone za civilno društvo u BiH” i „Međunarodna konferencija o online nasilju nad ženama” u organizaciji Udruge B.a.B.e iz Zagreba
- 31. januar, Sarajevo – učešće na događaju „STRADA Regional Event – Women in Manufacturing”, FabLab Sarajevo, EIT Manufacturing
- 3–7. februar, Budva – prisustvo na „Regionalnom sastanku za razmjenu i umrežavanje”, u organizaciji Kvinna till Kvinna
- 4. februar, Mostar – učešće na konferenciji „Žene vode na putu mira i sigurnosti u BiH” (PBF UN, MLJPI BiH, IOM, UN Women)
- 11. februar, Sarajevo – učestvovanje u programu obilježavanja Međunarodnog dana žena i djevojaka u nauci, u saradnji s više organizacija i institucija
- 17. februar, Sarajevo – prisustvo promociji „Priručnika za ostvarivanje prava djece rođene zbog rata: izazovi, pravni okvir i institucionalna podrška” (Udruženje „Zaboravljena djeca rata”)
- 18. februar, Sarajevo – učestvovanje na promociji knjige „Cijena nečiste krvi” u okviru UNIGEM projekta (TPO Fondacija)
- 19. februar, Sarajevo – prisustvo radionici „Možeš li me vidjeti? Možeš li me čuti? Možeš li me osjetiti?” (Udruženje Tavan)
- 27. februar, Sarajevo – učešće na „Međunarodnoj konferenciji Rod i mir” (TPO, UNSA)
- 28. februar, Sarajevo – prisustvo promociji knjige „Lovorike za žensku glavu” na Filozofskom fakultetu UNSA te učešće na periodičnom sastanku o „Peking+30 i UNSCR 1325+25”, u organizaciji Agencije za ravnopravnost spolova BiH
- 4. mart, Banja Luka – aktivno učešće na konferenciji „Antirodna djelovanja – Nema nazad” (Helsinški parlament građana)
- 5. mart, Sarajevo – prisustvo predstavljanju studije „Rodna ravnopravnost i poduzetništvo žena u BiH” (Žene za žene International i Empow’Her)
- 6. mart, Sarajevo – učešće na panel diskusiji „Žene u historiji BiH: kako ih nastaviti istraživati, bilježiti i pamtititi?” u Historijskom muzeju BiH
- 7. mart, Sarajevo – izlaganje predstavnice Fondacije CURE na panelu „Pekinška deklaracija – 30 godina poslije” na Pravnom fakultetu UNSA, s temom ženskog mirovnog aktivizma
- 7. mart, Sarajevo – prisustvo promociji „Narandžastog izvještaja” (Sarajevski otvoreni centar) i otvaranju izložbe „Let’s Play”, kao i učešće na performativnoj radionici s „FEMINISTIKA” kartama (Goethe-Institut i CRVENA)
- 11. mart, Sarajevo – učešće na okruglom stolu u Jevrejskoj općini „Izbrisane iz historije: Prvi radnički štrajk u BiH”, uz izlaganje o razvoju ženskog pokreta (TPO)
- 12. mart, Sarajevo – prisustvovanje predstavi u Pozorištu mladih u okviru projekta BHWI
- 12. mart, Foča – učešće u aktivnosti „Ruže venu, žene ne smiju”, s govorom o femicidu i predstavljanjem rada Fondacije CURE na prevenciji vršnjačkog nasilja i modelu „4P pomagačica”
- 14. mart, Sarajevo – prisustvo na radionici „From advocacy to lobbying: strategies for intersectional feminist leadership in non-formal education” (OBESSU, SHL)
- 17. mart, Sarajevo – učešće na vanrednoj CIVILKA sesiji „Kako da civilno društvo funkcioniše u situaciji kada su stabilnost BiH i sigurnost građana/ki narušeni?” (CPCD)
- 19. mart, Iliđa – učešće na završnom događaju UNIGEM projekta (TPO, UNSA)

Prisustvo na ovim događajima predstavlja kontinuitet rada Fondacije CURE u jačanju dijaloga s predstavnicima zajednice, obrazovnim institucijama, donosiocima/teljicama odluka i organizacijama civilnog društva. Kroz aktivno sudjelovanje, razmjenu iskustava i znanja te zagovaranje feminističkih vrijednosti, Fondacija CURE nastavlja da gradi mostove solidarnosti, otpora i zajedničke borbe za prava žena i marginalizovanih grupa.

- *Budva, Regionalni KTK sastanak
- *UNSA, Pravni fakultet, 7. mart – Panel diskusija povodom Međunarodnog dana žena
- *69. sjednici UN Komisije o statusu žena (Commission on the Status of Women – CSW)
- *Sastanak na marginama UN CSW 69
- *Susret s OBESSU (Organising Bureau of European School Student Unions)
- *WiP podcast sa Joskom Mandićem (Žene u politici podcast)

IZDVAJAMO: Fondacija CURE na 69. sjednici UN Komisije o statusu žena (CSW69), New York

Članica tima Fondacije CURE, Selma Hadžihalilović, učestvovala je na 69. sjednici UN Komisije o statusu žena (Commission on the Status of Women – CSW), koja se održala u New Yorku od 10. do 21. marta 2025. godine. Učestvovala je kao članica UN ECA Civil Society Steering Committee Beijing +30 i predstavnica EuroMed Feminist Initiative (EFI – ECOSOC akreditacija).

UN ECA Civil Society Steering Committee Beijing +30 okuplja dvanaest predstavnica organizacija civilnog društva iz Evrope i Centralne Azije, koje od marta 2024. godine, uz tehničku podršku UN Women – Regionalne kancelarije za Evropu i Centralnu Aziju, provode volonterski konsultativni proces s ciljem analiziranja implementacije Pekinške deklaracije i Platforme za akciju. Do sada su organizovana četiri velika regionalna konsultativna sastanka, s više od 450 predstavnica i predstavnika organizacija civilnog društva, te su izrađena tri zagovaračka dokumenta upućena državama članicama UN-a.

Tokom boravka u New Yorku, Selma Hadžihalilović je prisustvovala brojnim popratnim događajima (side events) i sastancima na visokom nivou, a posebno se istakla kroz izlaganje na zvaničnom događaju UN Komisije pod nazivom „Interaktivni dijalog – sloboda od nasilja, stigma i stereotipi“ (Interactive Dialogue – Freedom from Violence, Stigma and Stereotypes). Tom prilikom govorila je o ključnim preporukama Komiteta, ali i prenijela glas žena aktivistkinja iz Bosne i Hercegovine i regije Zapadnog Balkana, posebno u kontekstu izgradnje mira i borbe protiv rodno zasnovanog nasilja.

U svom obraćanju, Selma je izjavila:

„Ove godine se obilježava i 30 godina od genocida u Srebrenici i potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma, a ja želim s vama podijeliti neke od naučenih lekcija vezanih za naš rad na izgradnji mira i iskorjenjivanju nasilja nad ženama. Znate li da tokom mirovnih pregovora u Daytonu

nije bila prisutna ni jedna žena? Da je tada za stolom bilo žena, uvjeren sam da bi mnogo toga u proteklim desetljećima bilo drugačije.

Teško mi je govoriti o pozitivnim primjerima kada sam itekako svjesna nasilja u kojima žive žene u Gazi i Ukrajini.

Lekcija koju sam naučila i poruka koju moram uputiti svima vama jeste da se rat, zapravo, nikada ne završava. Posljedice rata i dalje su prisutne u mojoj zajednici, duboko skrivene u teškom posttraumatskom poremećaju od kojeg pati cijelo društvo. Teško je povjerovati, ali usprkos svom našem trudu vezanom za izgradnju mira – još uvijek ne postoji Ministarstvo za mir.

Braniteljice ženskih prava godinama rade i trude se, kroz brojne inicijative, da razumiju što su zapravo mir i pravda. Cilj našeg djelovanja kroz inicijativu ‘Ženski sud’ jeste redefinisane značenja pravde iz ženske perspektive kako bi preživjele postale subjekti pravde. Inicijativa ‘Mir sa ženskim licem’ ukazuje na patnju žena iz svih strana u ratu. Najsnažnije pružamo podršku našoj zaboravljenoj djeci rata, čija je hrabrost u radu na transformaciji pravde i identiteta djece rođene u ratu temelj svakog zalaganja u izgradnji mira.

Međutim, svjesne smo da je širenje antirodno pokreta u direktnoj vezi sa svima koji se protive miru i onima koji promovišu fašističke i nacionalističke političke ideje.

Prije nekoliko dana sam bila na kafi sa svojom prijateljicom, koja je preživjela genocid u Srebrenici, i koja se u suzama pitala kako da nazove roditelje, koji su se vratili u Srebrenicu, i pita ih da li se boje. Nisam znala šta bih joj rekla.

Femicid je u porastu u Bosni i Hercegovini, iako mnogi donositelji odluka predano rade, a institucije ulažu napore, naši političari i dalje ne pokazuju potpunu političku posvećenost nultoj

toleranciji prema bilo kojem obliku nasilja i diskriminacije nad ženama i djevojčicama. U isto vrijeme, braniteljice ženskih prava organizirale su nevjerovatnu mrežu pomagačica u zajednici kako bi pomagale osobama koje su preživjele rodno zasnovano nasilje u njihovom pristupu pravdi.

I na kraju – želim poručiti ženama širom svijeta koje žive u situacijama nasilja – niste zaboravljene.

Vama, koji ste na mjestima moći i donošenja odluka, koji sjedite u ovoj konferencijskoj sali – molimo vas da uključite žene u sve faze svakog procesa mirovnih pregovora.

A svima nama, kada su u pitanju ženska prava – nema nazad – životi svih žena su važni.

Hvala.“

Selmino prisustvo na CSW69 i njeno izlaganje pred UN delegatkinjama i delegatima predstavljaju važan doprinos vidljivosti feminističkog pokreta iz Bosne i Hercegovine na međunarodnoj sceni, ali i još jednu potvrdu da su ženski glasovi ključni u mirovnim procesima – kako danas, tako i u budućnosti.

HVALA DONATORKAMA I DONATORIMA!

Kvinna till Kvinna (KTK), UK International Development, Global Fund for Women (GFW), Fondacija TRAG / Fondacija OAK, Heart and Hand Fund, Sigrid Rausing Trust, Heinrich Böll Stiftung Sarajevo (HBS), Friedrich-Ebert-Stiftung u Bosni i Hercegovini (FES), ISCOS – Emilia Romagna, Women's World Day of Prayer (WWDP) – German Committee, Vlada Švicarske i IAMANEH Švicarska

Fondacija CURE želi da se zahvali svima vama – prijateljicama i prijateljima iz Bosne i Hercegovine i cijeloga svijeta – na vašoj kontinuiranoj pažnji, podršci i prijateljstvu koje nam bezrezervno pružate. Vaša solidarnost nas motiviše, ohrabruje i osnažuje da istrajemo u borbi za ravnopravnost, pravednost i slobodu.

Zajedno gradimo društvo u kojem je feministički glas snažan, prisutan i nezaobilazan.

Hvala što ste uz nas.

Tim Fondacije CURE:
Jadranka, Stela, Denija, Selma, Enida, Lana, Sanda i Jasmina

**Uključi se u radionicu.
Dođi na marš.
Podijeli ovu priču.
Podrži rad Fondacije CURE.**

PRATITE NAS I PRIKLJUČITE NAM SE!

 +387 33 207 561

 info@fondacijacure.org

 fondacijacure.org

 fondacijacure

 @fondacijacure

 @Fondacija_Cure

 Fondacija CURE